

Çalg?ya Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çalg?ya Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18299>

Özet

Çalgıya Yönelik Tutum Ölçeği (ÇYTÖ), müzisyenlerin kendi çalgılarına karşı geliştirdikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri ölçmek amacıyla geliştirilmiş geliştirme tipi bir ölçektir. Bu ölçek, Turan Engin (2012) tarafından yürütülen ve müzisyenlerin kişilik özellikleri, motivasyon düzeyleri ile çalgılarına yönelik tutumları arasındaki ilişkileri inceleyen kapsamlı bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında oluşturulmuştur. Ölçek, müzik eğitimi alan bireylerin enstrümanlarıyla kurdukları bağ ve bu bağın performans ve mesleki gelişim üzerindeki potansiyel etkilerini değerlendirmede önemli bir araç olarak hizmet etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Çalgı, Tutum, Müzisyen, Kişilik Özellikleri, Motivasyon, Müzik Eğitimi, Enstrüman, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Turan Engin, D.

Amaç

Çalgıya Yönelik Tutum Ölçeği'nin temel amacı, profesyonel veya amatör düzeyde müzikle ilgilenen bireylerin, icra ettikleri çalgılarına karşı besledikleri olumlu veya olumsuz tutumları sistematik olarak ölçmektir. Bu tutumlar, çalgıya harcanan zaman, pratik yapma isteği, enstrümanı sahiplenme duygusu ve genel motivasyon düzeyi gibi faktörlerle yakından ilişkilidir.

Ölçek, özellikle müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin enstrümanlarıyla olan ilişkilerini değerlendirmek ve potansiyel motivasyonel sorunları erken tespit etmek için tasarlanmıştır. Bu sayede, eğitimciler ve araştırmacılar, öğrencinin enstrümanına yönelik tutumunu geliştirerek müzikal başarıyı artırmayı hedefleyebilirler.

Yapı

Ölçek, psikolojideki tutum kavramının temel alarak, bireyin çalgısına karşı geliştirdiği karmaşık yapıyı ölçmeyi hedefler. Tutum, genellikle üç ana bileşenden üzerinden incelenir:

Bilişsel Bileşen: Bireyin çalgısına hakkındaki inançları ve düşünceleri (örneğin, "Çalgım benim için önemlidir").

Duygusal (Duyusal) Bileşen: Bireyin çalgısına karşı hissettiği duygular (örneğin, "Çalgımdan çalmaktan büyük keyif alıyorum").

Davranışsal Bileşen: Bireyin çalgısıyla ilgili eylem eğilimleri (örneğin, "Çalgıma düzenli olarak

zaman ayırır m").

ÇYTÖ, bu üç bileşenin müzisyenlerin genel performans ve motivasyon düzeyi üzerindeki etkileşimini anlamlandırmaya odaklanır. Ölçeğin geliştirildiği tez çalışması, bu tutumun kişilik özellikleri ile olan korelasyonları da araştırmıştır.

Geçerlik

Kaynak bilgide geçerlik çalışmalarına dair özet bilgi sunulmamış olsa da, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilen ölçekte, yapı geçerliğini sağlamak amacıyla detaylı istatistiksel analizlerin yapıldığı varsayılmaktadır. Tipik olarak, Çalgıya Yönelik Tutum Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları şunları içerebilir:

Kapsam Geçerliliği: Maddelerin, ölçülmek istenen tutum yapısını (bilişsel, duygusal, davranışsal) ne derece temsil ettiğinin uzman görüşleri ile belirlenmesi.

Yapı Geçerliliği: Temel bileşenlerin belirlenmesi amacıyla Faktör Analizi tekniklerinin kullanılması.

Ölçüt Bağlı Geçerlik: Çalgıya yönelik tutum puanları, pratik saatleri veya müzikal başarı gibi ilgili diğer ölçütlerle korelasyonunun incelenmesi.

Güvenirlik

Ölçek güvenilirlik bilgisi kaynakta belirtilmemiştir. Ancak standart ölçek geliştirme prosedürlerine göre, Çalgıya Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık (Cronbach Alfa) katsayısının hesaplanmaması beklenir. İç tutarlılık katsayısı, ölçeği oluşturan maddelerin aynı yapıyı ölçme derecesini gösterir ve sosyal bilimler araştırmalarında kabul edilebilir bir güvenilirlik düzeyi (genellikle .70 ve üzeri) hedeflenir.

Ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığını test etmek için test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yapılması muhtemeldir. Bu analiz, aynı denek grubuna farklı zamanlarda uygulanan test sonuçlarının tutarlılığını ölçer.

Faktör Analizi

Çalgıya Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için büyük olasılıkla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. Bu analiz, çalgıya yönelik tutumun tek bir genel faktörden mi yoksa birden fazla alt boyuttan mı oluştuğunu belirlemeye yardımcı olur.

Tez çalışmasının amacı ve kapsamı göz önüne alındığında, çalgıya yönelik tutumun; "Bağlılık ve Sahiplenme", "Kara Etme Keyfi" veya "Çalgının Önemi" gibi farklı boyutlar altında toplanan maddelerle çok boyutlu bir yapı sergilemesi beklenir. Faktör yüklerinin güçlü olması ve

öz değerlerin (eigenvalue) kabul edilebilir düzeyde olması, ölçeğin yapı geçerliliğini destekleyen önemli bulgulardır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Özgün Tutum Ölçeği)

Format: Likert tipi derecelendirme (Tipik olarak 5'li veya 7'li derecelendirme kullanılır: "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a).

Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Müzisyenler, Müzik Eğitimi Alan Öğrenciler.

Yaş Grubu: Genç yetişkinler ve yetişkinler (Yüksek Lisans tezi bağlamında üniversite öğrencileri ağırlıklı).

Popülasyon Detayları: Müzik öğretmenliği, konservatuvar veya güzel sanatlar lisesi öğrencileri gibi enstrüman eğitimi alan bireyler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim formu. Katılımcılar, çalgılarına yönelik kişisel duygu ve düşüncelerini ifade eden maddeleri derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Çalgı Tutumu, Enstrüman Psikolojisi, Müzisyen Motivasyonu, Müziksel Bağlanma, Tutum Ölçeği, Turan Engin.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanan kaynakta belirtilmemiştir.

Bağımlı E-posta Adresleri: Sağlanan kaynakta belirtilmemiştir.

Yazın Adresi: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla).

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2012

Çinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanımı

için yazarın (D. Turan Engin) ve tezin yapıldığı kurumun (Marmara Üniversitesi) etik ve telif hakları kurallarına uyulması gerekmektedir. Genellikle akademik araştırmalarda izin alınarak ücretsiz kullanılabilir.

PDF Erişimi: Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir. The original PDF can be downloaded here: calgiya-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Turan Engin, D. (2012). *Müzisyenlerin kişilik özellikleri, çalgılarına yönelik tutumları ve motivasyon düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi Erişimi: tez.yok.gov.tr

Çalgıya Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte listelenmemiştir. Maddelerin tam listesi için Turan Engin'in (2012) Marmara Üniversitesi'nde sunulan Yüksek Lisans Tezi'ne (Müzisyenlerin kişilik özellikleri, çalgılarına yönelik tutumları ve motivasyon düzeylerinin incelenmesi) başvurulması gerekmektedir.